

Het geheim van De Klink: huiselijk en kleinschalig

In de de huiskamer van verpleegunit De Klink staat een door de bewoners gemaakte kerststal. Aan de muur hangen foto's van het recente tripje naar een tuincentrum, waar bijna het voltallige personeel groten-deels buiten diensttijd mee naar toe ging. In de besneeuwde bomen voor het huis hebben de medewerkers die ochtend eten opgehangen voor de vogels: reuring in de tuin is leuk voor de bewoners achter het raam.

Zorgmanager Anneke Gaastra beschrijft door de telefoon wat De Klink zo bijzonder maakt. Een betrokken en professioneel team dat huiselijkheid weet te creëren: dat maakt van de kleinschalige woonvoorziening in Metslawier het beste verpleeghuis van Nederland, zegt ze. 'We zijn zo ontzettend blij met de eerste plek, jammer dat we dat niet kunnen laten zien.' Het geplande bezoek moest donderdag worden afgezegd omdat Metslawier, in het noorden van Friesland, was ingesneeuwd.

De Klink telt veertien bewoners. Zes jaar geleden, toen verzorgingshuis De Skûle werd gerenoveerd, kwam aan de halve J-vorm van het gebouw een extra poot voor een verpleegunit. Maar dan wel een met een eigen naam, een eigen team, én eigen kwaliteitscijfers. Makkelijk om met zo'n miniatuur verpleeghuis bovenaan de ranglijst te eindigen? Anneke Gaastra erkent dat De Klink niet zou kunnen bestaan zonder het aanpalende verzorgingshuis, voor de maal-

tijden bijvoorbeeld, de wasserij of het regelen van een tillift. Maar uiteindelijk, zegt ze, draait alles om de bejegening van bewoners en om de communicatie en daarvoor moet een klein huis net zo hard zijn best doen. 'Wij nemen de bewoners serieus ondanks hun cognitieve beperkingen. En de familie wordt overal bij betrokken.'

Alle huizen van zorggroep Pasana, waartoe De Klink behoort, zijn bakens op het Friese platteland, zegt directeur ouderenzorg Paul Rensema. 'We hebben veel vrijwilligers, een goede fondsenwerving en betrokken cliëntenraden.' Waarom dat ene huis eruit springt? Verpleeghuisarts Inge Pesch, die op een aantal locaties werkt, roemt de kwaliteit van de medewerkers, die de bewoners zo goed kennen dat ze de geringste veranderingen in hun gezondheid signaleren. 'Ze roepen mij er altijd op tijd bij.'

Dat verklaart vermoedelijk waarom het verpleeghuis naast het ronkende oordeel van de familie van bewoners zo uitstekend scoort op het gebied van de zorginhoudelijke prestaties. Het huis kent geen bewoners met doorligwonden, er worden geen fouten met medicijnen gemaakt en bewoners vallen nauwelijks. Daarentegen worden bewoners soms wel vastgezet, nooit met een onrustband maar met een tafelblad, waardoor ze niet uit hun stoel kunnen opstaan.

Inge Pesch deelt de bezwaren over vrijheidsbeperking maar

zegt: 'Soms moet je een bewoner tegen zichzelf beschermen. Stel dat iemand net een heup heeft gebroken en steeds wil gaan staan. We overleggen er altijd uitgebreid over met de familie.' Ook antipsychotica, omstreden omdat ze dementerenden suf kunnen maken, worden af en toe voorgeschreven. Maar dan niet, zoals vaak gebeurt, aan bewoners met probleemgedrag die rustig moeten worden gehouden, maar aan ouderen die gevoelig zijn voor het krijgen van een delier, een plotseling optredende ernstige verwardheid. 'Het nadeel van die kwaliteitcijfers is dat je niet kunt aangeven waarvoor je medicijnen verstrekt. Dat kan een

'Soms moet je een bewoner tegen zichzelf beschermen'

heel plausible reden zijn.'

De bewonerspopulatie van De Klink is niet de makkelijkste, zegt Pesch. Er is bij hen sprake van een combinatie van forse dementie en vaak ernstige lichamelijke problemen. Maar het personeel is stevig geschoold en er komt regelmatig een psycholoog die adviseert over de omgang met probleemgedrag of een ernstige depressie.

De beperkingen van sommige andere kleinschalige woonvoorzieningen zijn in De Klink niet aan de orde, zegt Gaastra. Het woord 'kamers' valt niet; bewoners hebben er appartementen die zo ruim zijn dat de meubels van thuis erin passen en ze zich er met familie kunnen terugtrekken. Van een verplichte omgang met andere bewoners en hun familie is daarom geen sprake. En bestaan de activiteiten in groepswooningen nogal eens uit 'de dingen van de dag' (koken, wassen), in De Klink zijn dagelijks vijf uur lang activiteitenbegeleiders aanwezig.

Het enthousiasme over de kleinschalige aanpak is zo groot dat de andere verpleeghuizen van zorggroep Pasana die willen overnemen, zegt directeur Rensema. Het recept van De Klink dient als voorbeeld: kleine huiselijke afdelingen en een vast team met veel verantwoordelijkheid.

.....

VERVOLG OP PAGINA 40

Voor de volledige ranglijst, zie www.vk.nl/verpleeghuizen